

Nichita SMOCHINĂ

Nichita SMOCHINĂ (14/27 martie 1894, s. Mahala, suburbie a orașului Dubăsari, gubernia Herson, Imperiul Rus – d. 14 decembrie 1980, București) a fost jurist, filosof al dreptului, publicist, istoric, etnograf, folclorist, antropolog, sociolog, profesor, membru de onoare al Academiei Române.

A studiat la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (1922). În anul 1925 Nichita Smochină a obținut licența în Filosofie și licența în Drept. Între anii 1929 și 1930 a urmat Seminarul Pedagogic Universitar al Facultății de Litere și Filosofie din Iași, pe care l-a absolvit la 29 martie 1930.

În anul 1930 a obținut o bursă pentru doctorat la Universitatea „Sorbona”, Paris. Între 1930 și 1934 a elaborat teza de doctorat „*Românii din Rusia Sovietică de la origini până în zilele noastre*” și obține titlul de doctor în drept.

A fost profesor de limba română, din septembrie 1930 până în 1934 la „Ecole pour la Propagation des Langues Etrangères en France”, „Sociétés Savantes”, Școală de studiu a limbilor străine din cadrul Universității „Sorbona” și membru al „École Roumaine en France”, (Școala Română de la Fontenay-aux-Roses), condusă de Nicolae Iorga, între 1931 și 1934.

Editează revista „Moldova Nouă” (1935-1941); cotidianul „Tribuna Românilor Transnistreni”; (1927- 1928); săptămânalul „Transnistria” (1941-1942); revista „Cartea Moldovanului” (1943), director; cotidianul „Moldovanul”.

Nichita Smochină, a fost un savant de talie națională și europeană, remarcabil om de cultură, cu activități în mai multe domenii: etnografie, folclor, filologie, filosofie, juridică, istorie, sociologie, publicistică, un aprig luptător pentru drepturile românilor de sub ocupația sovietică. Este primul dintre românii transnistreni ales membru de onoare al Academiei Române, la 2 iunie 1942.

În cele 50 de lucrări științifice scrise în limbile română, franceză, italiană și germană, savantul a pus problema pentru drepturile românilor din URSS, a confirmat existența poporului român de la Nistru până la Bug prin documente vechi, săpături arheologice, denumiri de localități și nume proprii, prin prezența obiceiurilor și tradițiilor poporului care veacuri de-a rândul a locuit pe aceste pământuri.

A rezistat tuturor încercărilor destinului, rămânând vertical, s-a opus deciziilor diferitelor guverne, argumentând științific adevărul istoric, a descris istoria veridică a evenimentelor trăite și a lăsat-o moștenire generațiilor tinere.

Surse:

SOFRONOVICI, Ștefan. Nichita Smochină: In memoriam. Centrul Academic Internațional Eminescu. <https://centruleminescubm.wordpress.com/2021/06/14/nichita-smochina-in-memorial/comment-page-1/>

BRAIESCU, Ana. Nichita Smochină – personalitate de excepție a poporului român. BiblioScientia, nr. 10, 2103, p. 90-96.

STRUNGARU, Aurel (editor). Nichita Smochină: o viață de apărător al românilor Transnistriei. București: EIKON, 2017, 436 p.